

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 10. in 25. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Volivno gibanje.

V našem volivnem okraju se je za bodočo državnozbornsko volitev pričelo živahno gibanje. In kako bi se tudi ne? Slovenska Ljudska Stranka je dozdej v posesti tega mandata in samoposebi umljivo je, da tudi mora ostati osobito sedaj, ko je začela dejansko izvrševati svoj narodnogospodarski načrt tudi v tem volivnem okraju. Zanimarjena Belokrajina komaj pričakuje boljših komunikacijskih zvez in prepotrebni vodovodov. Pripravljalna dela so v najboljšem tiru. Česar liberalna stranka v desetletjih svojega vladanja ni mogla ali pa ni hotela izpeljati, se je S. L. S. lotila v par letih in bo tudi v doglednem času izvršila, ako jo bodo i krajevni merodajni činitelji podpirali. Kandidat profesor Evgen Jarc po pravici opozarja na svojih shodih ljudstvo na obširni program, ki si ga je načrtala S. L. S. ter ga kani izvršiti in tako nadomestiti, kar je bilo dozdej zamujenega. Svojo zaslombo za to pa mora imeti v širokih slojih našega ljudstva. Kaj premore v resnici smotrno delovanje krščanskih poslancev, ki imajo najožji stik s svojim ljudstvom, svedoči n. pr. predarlska dežela. Tam so volilci liberalizem popolnoma porazili — menda imata samo še dve mestici liberalna poslanca, vse drugo je v krščanskem taboru. In glejte, kar so poprej liberalci zavozili, so katoliški poslanci popravili. Dežela nima več dolga — ampak izkazuje že lepe prebitke. Naravno je, da se naklade znižujejo. Tak je uspeh vzajemnega delovanja ljudstva s požrtvovalnimi poslanci.

Radi prejšnjih ran — prizadetih po liberalizmu — na Kranjskem še ne bomo kmalo tega dosegli, a težiti moramo za tem smotrom. K temu pripomore le ona politika, ki sloni na zdravih načelih, kakor si jih je načrtala S. L. S. Tu mora odločevati splošni blagor naroda, osebne koristi morajo zginiti. Tak duh preveja shode naše stranke — in naše ljudstvo to zmirom bolj umeva ter se oklepa mož, ki so z njim v vedni dotiki, ne pa samo ob volitvah. To se je pokazalo tudi na shodih, katere je sklicala naša organizacija. Taki shodi so bili: v Šmihelu, Beli cerkvi, Št. Petru, Stopicah, Prečini, Valtivasi, Mirni peči; na Belokranjskem pa: v Semiču, Črnomlju, Dragatušu, Vinici. Dne 11. septembra bo v Metliki, 18. pa v Staremtrgu pri Poljanah. Čem prej mogoče tudi v Brusnicah, Toplicah in še v kaki drugi občini. Na dosedanjih shodih se je že na stotine volivcev skoro soglasno izreklo za prof. Jarca. — Opozarjamo somišljenike, naj pri vseh županstvih o pravem času pregledajo volivne imenike — osobito glede neobdačencev, polnoletnih fantov, poslov, delavcev, da ne bodo izpuščeni. Vsak naj svoje opravičence zglesi županstvu za imenik, oziroma reklamuje, da ne bo prepozno.

S. L. S. ne sme prezreti treh mest tega volivnega okraja. Dozdej se resno še ni vdeleževala po mestih. A naše menenje je, da mora tudi tu poseči vmes ter meščanom odpreti oči, da jim je liberalna stranka ob svojem vladanju postregla le — s frazami. Saj to naše meščanstvo vendar ne more biti nasprotno težnjam okoličanskih sosedov. Večinoma je to meščanstvo izšlo iz kmečkega stanu. Ono vidi, kako ljudstvo po opravkih zahaja k njemu ob svetkih in petkih — in gotovo ne v škodo meščanstvu. Ako med kmeti in meščani tedaj vlada sloga in vzajemnost — zakaj bi se ta krhala samo ob volitvah? Jedro našega meščanstva je še zdravo. Saj vidimo, da se ono v veliki večini ne odteguje cerkveno-verskemu življenju. Upliv novostrujarske napolinteligence meščanstva še ni zastrupil. Družinski očetje pač čutijo in vidijo, kam bi priveslala rodbina, če bi živela po brezverskih načelih ali po novodobni morali! Somišljeniki v Rudolfovem, Črnomlju, Metliki zberite one elemente, ki ne prisegajo na liberalno zastavo, in pojasnite jim, da naj se ne dajo več terorizovati, ampak naj si bodo dosledni tudi v političnem nastopu. Doma in v cerkvi —

kristijan, ob volivni mizi pa — liberalec! Take nedoslednosti ne sme storiti noben kristijan! Uprav liberalizem je s svojo hinavščino znal kristijane preslepiti, da naj krščanstvo nima upliva na političnem polju.

In take vrste kandidat se ponuja z druge strani. Koncem avgusta namreč je prišel v ta volivni okraj tudi načelnik liberalne stranke, bivši župan ljubljanski Ivan Hribar. Sklical je v Belokrajini par shodov, ki pa so bili zelo slabo obiskani. Na njih je predstavil liberalnega kandidata učitelja Engelberta Gangl. Njegovo spremstvo je obstalo iz pristnih liberalcev — kapitalistov. Bivši župan ljubljanski je s svojo taktiko privozil tako daleč, da je prvostolnico slovensko oropal njene avtonomije, v zadnjih kritičnih dneh je stavil svojo osebo nad celokupno slovenstvo. Ime graščaka Mazelle-ta se je ob raznih kandidaturah pogosto čitalo; o njegovih zaslugah za slovenstvo zgodovina molči. Odvetnik dr. Triller je na Belokranjskem znan še le iz Mazelletovega procesa, zaslug za Belokrajino sicer zgodovina ne pozna. Iz časnikov pa je znano, da je pred leti zelo rohnol zoper Rim in Dunaj. O zaslugah, ki bi si jih bil bogati Dako Makar stekel v svoji novi domovini za Belokranjce, metliška kronika molči. V taki družbi je nastopil liberalni kandidat Gangl — gotovo dobro priporočilo, da bi ga volil belokranjski kmet!

Pa šalo na stran! Kandidat Gangl je oni mož, ki vodi liberalno učiteljstvo; mož, kateri je na novomeški skupščini utemeljeval stremljenje, da se mora sedanji § 1. šolskega zakona, zahtevajočega „versko-nravno vzgojo“ mladeži, spremeniti in upeljati „svobodomiselnost vzgojo“; mož, ki se je nahajal v oni skupščini, katero je „napreden“ član pozdravljal ter opozarjal, da je sedanja vzgoja preveč „belorumena“ in „črno rumena“. Krščanski oče, kaj hočeš še več? Če ti bodo otroke vzgajali v tem duhu — potem imaš kmalo „rudečkarje“ v hiši. Mogoče, da hoče Gangl s takim stremljenjem napraviti le kompliment socijaldemokratu, ki so mu v Idriji pripomogli do deželnozbornskega mandata. Hvaležnost pa je lepa čednost. Ti belokranjski kmet pa mu pomagaj do državnozbornskega mandata ter naredi poklon svojim osrečevalcem Gangl-novega spremstva, katero se med teboj prikaže — samo ob volitvah.

Kako je kandidat Ganglovo spremstvo opravilo v Novem mestu, še ni dovolj znano. Nekateri menijo, da se je „štáb“ utaboril pri g. Rozmanu, kateri tudi sodeluje pri katoliških humanitarnih zavodih.

Gospodarstvo.

Važno za vinogradnike!

Novi vinski zakon obsega nekaj paragrafov ali predpisov, ki jih mnogi napačno tolmačijo, celo strokovnjaki. To daje povod marsikterim nepravilnostim. Zlasti se slabo tolmači predpis glede dodajanja alkohola in sladkorja v svrhu izboljšanja mošta in vina. Istotako so še mnogi v nejasnem glede prodaje pokvarjenih in umetno izboljšanih vin. Da se vinogradniki, vinski trgovci in gostilničarji izognejo morebitnim sitnostim in celo kaznim, naj jim služijo naslednja pojasnila in navodila:

Glasom § 3. v. z. se sme dodati vinu ali moštu, tudi do 1% alkohola (96%) ali čistega žganja. To se mora tako razumeti, da se sme dodati še le tedaj, če je vino

že pokvarjeno in ga hočemo s tem sredstvom zopet ozdraviti. Malenkostna množina alkohola ($\frac{1}{2}$ —1 kozarec na sod se tudi lahko porabi namesto olja ali žveplanja za preprečenje kana (cveta); dalje za izmivanje sodov in steklenic ter za hranjenje čistil.

Nikakor pa se ne sme alkohol doliti zdravemu moštu ali vinu pri pretakanju zgolj z namenom ali pod pretvezo, da bi se mu zvečala moč, da bi se pospešilo čiščenje ali zabranilo rjavenje, zavrelka, cikanje itd. V tem oziru ne pozna postava izgovorov, zato pa dovoljuje poljubno sladkanje mošta, s čimer se doseže v vsakem oziru boljši in gotovejši uspeh kakor z alkoholom.

Te določbe glede alkoholiziranja mošta ali vina veljajo za navadna, za prodajo namenjena vina, ne pa za desertna ali sladka vina in za pelinkovec (vermut), šampanjec i. e., ki se glasom § 4. v. z. poljubno sladkajo in alkoholizirajo, in sicer z oblastvenim dovoljenjem.

Sladkanje mošta in vina. Glasom § 5. v. z. sme vsakdo sladkati ali cukrati svoj mošt in svoje vino, če se izkaže za to potreba.

Kdor hoče svoj mošt ali vino sladkati, mora prositi pristojno glavarstvo za dovoljenje, navedši vzrok sladkanja, n. pr. zaradi nedozorelosti, gnilobe, toče itd., ter množino za sladkanje namenjenega mošta in sladkorja.

Tozadevne neolkovane prošnje vloži lahko posameznik zase ali za več skupaj potom županstva ali tudi naravnost na pristojno glavarstvo, odnosno na pristojni magistrat, in sicer v času od pričetka trgatve do konca novembra. Glavarstvo reši take prošnje po zaslišanju kletarskega nadzornika takoj ter jih tudi takoj dostavi prošniku potom pristojnega županstva, oziroma, če prošnik želi, tudi naravnost njemu po pošti.

Sladkajo se lahko tudi navadna vina, toda ne z namenom, da bi se jim zvečala sladkoba, marveč le v slučaju, če se novo vino noče čistiti, oziroma, če se hoče pokvariti in da mora umetno iznova prekipeti (prevreti). Tudi v tem slučaju se mora glavarstvo prositi za dovoljenje, enako kakor za sladkanje mošta.

Kdor bi sladkal mošt ali vino brez oblastvenega dovoljenja in napovedi ter bi pri prodaji to nalašč kupcu zatajil, se strogo kaznuje. Taka vina se ne smejo prodajati kot popolnoma pristna, marveč kot zboljšana vina.

Tozadevne prošnje naj bodo kolikor možno kratke ter naj se glase približno takole:

C. kr. okrajnemu glavarstvu

V

Podpisani N. N., posestnik v h. št.
nameramam osladiti svoj letošnji vinski pridelek, in sicer pribl. hektolitrov z 1, 2 ali 3% sladkorja ter prosim na podlagi § 5. v. z. tozadavnega dovoljenja.

Vzrok: Nepopolna dozorelost, gniloba, toča, malo sladkorja ali preobilna kislina itd.

Rešitev prosim da se mi dostavi naravnost po pošti.

V dne 1910.

N. N.

posestnik v h. št.

Kdor hoče ali kdor bo primoran zboljšati svoj pridelek s tem, da doda sladkorja, naj prosi za dovoljenje vsaj 8 dni pred trgatvijo. Prosto mu je potem, če hoče sladkati ali ne.

Vsakdo pa, ki je dobil oblastveno dovoljenje, mora najkeseje do 15. decembra zopet sporočiti glavarstvu, če je svoj mošt (vino) sladkal ali ne, koliko hektolitrov ter koliko sladkorja je porabil.

Tozadevno naznanilo naj se glasi:

C. kr. okrajnemu glavarstvu

V

Podpisani N. N., posestnik v h. št. naznanjam, da sem dodal svojemu moštu na 30 hl 2% pesnega sladkorja.

Ali pa:

Podpisani naznanjam, da sem opustil nameravano sladkanje.

V dne 1910.

N. N.

posestnik v h. št.

Glede § 8., 9. in 10. v. z. bodi pripomnjeno, da se petijot ter z vodo ali s sadnim moštom pomešana vina nikakor ne smejo prodajati, tudi ne pod imenom domača pijača.

Pač pa sme tako pijačo glasom § 9. v. z. vsakdo za svojo hišno porabo napraviti. Zadošča, da to prijavi, potem, ko jo je že napravil, pristojnemu županstvu najdalje do 31. januarja, navedši množino napravljene pijače.

Istotako se ne smejo prodajati, zlasti pa ne točiti v stalnih in začasnih gostilnah ali takozvanih „bušenšankih“ (gostilne pod vejo, osmice) cikasta, močno žveplana, jako kalna (godljasta) ali močno plesniva vina. Taka vina se zasežejo in dotični prodajalec se sodnijsko kaznuje po § 11. in 12. zakona za živila.

Končno bodi še omenjeno, da mora imeti vsak pridelovalec in prodajalec vina po en iztis vinskega zakona vidno razobešenega v prostoru, kjer vino dela, hrani ali toči. Na popir tiskani taki zakoni se dobivajo po raznih knjigarnah po 20 do 70 h, na pločevini utisnjeni pa pri administraciji der „Allgem. Wein-Zeitung“ na Dunaju I. okr. po 2 K komad.

Fr. Gombač,

c. kr. kletarski nadzornik v Ljubljani.

K povzdigi čebelarstva na Dolenjskem.

Uže od pamtiveka se bavi naš narod s čebelorejo. Po poročilih zgodovinarjev je čebelarstvo cvelo zlasti v srednjem veku. O tem svedoči naš slavní kronist Valvasor v svoji knjigi: Slava vojvodini Kranjski (III. zvezek, 27. poglavje), da je bila tačas na Kranjskem čebeloreja tako razširjena in dobičkonosna, da je postal marsikateri čebelar premožen, da so čebele zelo rojile in donašale toliko medu, da se ga je prodalo samo na Solnogradsko vsako leto po več tisoč centov, isto tako se je spečalo v Italijo, zlasti v Benetke mnogo voska. Cena medu pa je bila nizka; 1 star funt je veljal samo 2 krajcarja in še manj. V deželi se je napravljalo obilo in prav dobre medice, ki se je prav rada pila; na gospodskih gradovih in v kmečkih hišah so hišne gospodinje pekile izborne medene kolače. Poleg tega se je uporabljal med za zdravila, vosek pa v gospodarstvu.

Dandanes ne moremo podati tako ugodne slike o našem čebelarstvu, vendar se peča i sedaj naš narod zelo s čebelorejo, morda več, nego se splošno sodi. Razmere za vspevanje čebel so sicer dandanes v mnogem oziru na slabšem kot so bile nekdaj. Manjka obilice mogočnih gozdov; manjka mnogo medunosnih rastlin, ki so nekdaj rastle pri nas, rastle v velikem obsegu, recimo: lipe, kostanj, razni pleveli itd. V celoti si je pa ohranil naš narod vedno ljubezen do čebeloreje tako priprost posestnik kakor meščan. In ako dandanes ne slišimo toliko o čebelarstvu govoriti in ako se ne oslajamo z medico, krivo je naše gospodarsko stremljenje, ker tako koprničimo po premoženju in po večjih dohodkih, ki nam jih donašajo druge kmetijske panoge n. pr. živinoreja, vinogradništvo itd. Mala živalica — čebela nam, žal, pa ne more dajati enakih dohodkov. Kljub temu gojimo to živalico in vemo, da nam zelo koristi, ker nam z oplojenjem rastlin stori neprecenljivih zaslug. Zlasti velja to za našo sadjerejo. Zato ljubimo čebelo in jo bomo vedno radi gojili. Je pa še drug razlog, ki nas navdušuje, da se poprimemo čebeloreje v večji meri. Dandanes se je veda o čebeloreji tako spopolnila, da poznamo vse življenje čebelic natanko, da moremo skoro vse neugodne vplive — razun slabega vremena — če ne odstraniti, vsaj zelo zmanjšati in omiliti. To pa nam dá moč v roko in nas navdušuje, da se oprimemo čebelarstva s toliko večjim veseljem. Je pa najvažnejši razlog: moralni vpliv, ki ga dobimo pri gojitvi čebeloreje. Čebelarji so z malimi izjemami pridni, pošteni, miroljubni in trezni

ljudje. Dočim drugi moške po gostilnah, pri kartah in drugod tratio prosti čas, se zabava čebelar pri svojih čebelah, kjer opravlja potrebna dela, da se živalica dobro počuti.

Pri nas na Kranjskem imamo še poseben važen vzrok, da se radi bavimo s čebelarejo. Naša čebela slovi kot najbolj pridna, rodovitna in miroljubna živalica. Vsled teh izbornih lastnosti se vedno bolj razširja kupčija z živimi čebelami. Naši čebelarji zamorejo tedaj čebelariti na pridelovanje medu in voska, zamorejo po ugodni ceni prodajati pa tudi svoje žive čebele. — Razlogov dovolj, da se v sedanjem jesenskem času, ko je že minula ajdova paša, resno posvetujemo, katera dela naj opravlja umen čebelar, da si zagotovi za prihodnje leto svoje čebele in da dela na povzdigo te kmetijske panoge. V dosego tega smotra naj se ravna po sledečih načelih, katere objavimo prihodnjič.

(Konec pride.)

Politični pregled.

Cesar se je s svojega letovišča v Išli vrnil na Dunaj, kamor se vračajo tudi že državniki, da se prično zopet posvetovanja radi državnega zbora.

Listi pišejo, da bodo najprej sklicani deželni zbori, kakor je že gorenje-avstrijski na 26. sept. Kranjski se baje sestane 11. oktobra. Rešiti imajo posebno denarne zadeve. — Glede češkega zbora se zdaj ministrski predsednik posvetuje s češkim namestnikom, deželnim nadmaršalom in zastopnikom Čehov in Nemcev. Ako slednji ne odnehajo od svojih pretiranih zahtev, zopet ne bo zbora, obtežena bo pa tudi delozmožnost

državnega zbora; kajti Čehi v takem položaju ne bi mogli podpirati vlade. Največ pa se zdaj piše o „Slovanski Jednoti“, katero bi Nemci radi razdvojili in razpršili. Zato so začeli pisati, da se v njej vodi „slovenska politika“ ne pa „češka“. Kakor bi si češka in slovenska politika v bistvenih rečeh nasprotovali. Strupeno pišejo o voditelju V. L. S. dr. Šušteršiču, da bi spodkopali njegov ugled. Najbolj kratkovidni so pa tisti jugoslovanski poslanci liberalne struje, ki pišejo v nasprotnih in domačih listih zoper upliv „Slovenskega kluba“, ki doslej uprav požrtvovalno vodi dosledno in načelno politiko zoper krivični nemški sistem. Razkol mej Čehi in Jugoslovani bi koristil le Nemcem. Kateri razsodni jugoslovanski poslanec bi se upal podpirati tako politiko? Le breznačelen liberalce bi bil zmožen takega koraka. Ako se češke stranke res združijo v jednoten klub, bo to le v korist „Slovanski Jednoti“. „Slovenski klub“ bo gotovo podpiral češke zahteve, nadejajoč se, da i Čehi podpirajo jugoslovanske težnje. In če bo jeseni Jednota nadaljevala načelno politiko za slovanske pravice — na stran pustivši osebne malenkosti — bo tudi zmagala.

Na Koroškem so prišli nemški krščanski socialci v jako neljub položaj. Mnsgr. Kayser v Feldkirchenu je namreč zidal več sirotišnice, a le z milodari. Ker so pa ti redkeje prihajali, je prišel v denarne zadrege. Z Lahom Palese se je spustil v trgovske spekulacije — a zlezel v dolgove. Mnsgr. Weiss mu je posodil iz blagajne centralne posojilnice blizo dva milijona. A podjetja ne nesejo toliko, da bi bila centralna posojilnica brez skrbi. Prišel je polom. Liberalni listi škodoželjno pišejo o tem. Mogoče da bo nemška kršč. socialna stranka skušala poravnati. „Mir“ izjavlja, da slovenske posojilnice niso nič prizadete. Te so itak večinoma v naši „Zadružni Zvezi“.

Na Hrvaškem se vse stranke pripravljajo na volitve. Ban je že postavil vladne kandidate. Koalicija omahuje. Snuje se nova krščansko-socialna stranka.

V Bosni so izvoljeni 3 poslanci Hrv. Zajednice, 1 pa Kat. Udruga.

Italijanski zunanji minister se je sostal z avstrijskim koncem avgusta v Solnogradu in potem v Išli, kjer je bil po našem cesarju sprejet in odlikovan. Pravijo, da je trozveza s tem utrjena. Ob enem pa poročajo časniki, da Italija zelo pomnožuje konjenišstvo ob avstrijski meji, laška mornarica pa ima na Adriji pomenljive vojaške vaje.

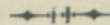
Ruski car biva na odmoru v hesenskih toplicah, ondi ga obišče nemški cesar. — Zopet se poroča o velikih poneverbah v ruski intendanci v Omsku. Generala Lang in mnogo uradnikov so zaprli. Samo pri eni kronski posesti je baje škode okrog 5 milijonov kron.

Angleški kralj je poslal na evropske dvore lorda Roberts, da naznani spremembo na angleškem prestolu. Samo k našemu cesarju je poslal posebnega poslanca lorda Rosebery.

Turčija razpostavlja vojaške zборе ob bolgarski in grški meji, ker tema kraljestvoma nič prav ne zaupa.

Na Španskem so katoličani dne 28. avgusta na 140 shodih protestirali proti zopercerkveni politiki sedanje vlade.

Črna gora — kraljestvo. 50-letnico vladanja kneza Nikite so proslavili s tem, da so ga povzdignili kraljem, njegovo državico pa kraljestvom; to se je oficijelno vršilo dne 28. avgusta.

Zabavi in pouku.

Potovanje v sv. deželo.

Sp. dr. J. Marinko.

Najimenitniši kraji v Jeruzalemu.

(Dalje.)

Med tem žalostnim premišljevanjem smo prišli do „Sijonskih“ ali po turško, Davidovih vrat. Stopimo skoz-nje! Brž smo pred lepim poslopjem, ki ga Turki zovejo svetišče „preroka Davida“ — ali nam je ta kraj mnogo sveteljši, v njem je dvorana zadnje večerje! Za božjim grobom ga ni kraja, ki bi bil za katolika tako častitljiv kot je ta, vsaj je tu postavil Gospod Jezus zakrament svoje ljubezni — sveto rešnje Telo; vsaj se je tu sv. Duh razlil nad apostole. Pa na koliko drugih imenitnih dogodkov nas še spominja ta dvorana!

Tukaj je Jezus učencem noge umival, da jih je pripravil na presv. skrivnost; tu jim je podal po večerji velikonočnega jagnjeta samega sebe v podobah kruha in vina. Tu jih je posvetil v duhovne, napovedal, da ga bo Juda izdal, Peter trikrat zatajil. Po njegovi smrti so se tukaj apostoli skrivali pred Judi; tu se jim je pri zaprtih vratih dvakrat prikazal. V tej dvorani so se zbrali apostoli z učenci — 120 po številu — po Jezusovem vnebohodu, izvolili apostola Matija ter čakali sv. Duha, ki se je razlil nad nje binkošno nedeljo. To dvorano je po tem dogodku zapustil Peter ter pred njo s tacim ognjem govoril zbranim Judom, da se jih je kar 3000 spreobrnilo k Jezusovi veri. Ta dvorana je torej začetek sv. cerkve, mati vseh cerkv. V njej slednjič je sveta devica Marija svojo lepo dušo izročila v roke svojega sina!

Oh, zakaj ni ta kraj v katoliških, zakaj je v turških rokah? Če kje, bi se tu napravila krasna cerkev v čast Najsvetejšemu zakramentu; če kje, bi se tukaj noč in dan molila najsvetejša skrivnost Jezusove ljubezni. Se bo li kdaj zgodilo? Ne vemo, ali upajmo. Gospod ima srca ljudi v svoji oblasti; On je, ki vodi najvišjo, odločujočo politiko, po Njegovi volji se dovršujejo krvave vojske. Kolikokrat se je že zgodilo, cesar bi človeški um ne mogel nikdar pričakovati, zakaj bi se to ne moglo? Molimo, da se zgodi!

Najprej je na tem kraju sv. cesarica Helena zgradila krasno baziliko z enim nadstropjem, ker ga je imela tudi hiša zadnje večerje. A ta cerkev je bila porušena. Krizarji so jo vnovič pozidali. Po mnogih žalostnih dogodkih so jo dobili slednjič v 14. stoletju kristijani in lastnino, ko je kralj Robert Anžujski za 32.000 cekinov kupil ta kraj od egiptovskega sultana. Pa kaj se briga Turk za pravico, zlasti proti kristijanom! Sultan Soliman je vse vzel frančiškanom l. 1551. ter jih s Sijona spodil. Od takrat je turška posest, koje za nobeno ceno nočejo kristijanom odstopiti, ker trdijo, da je tu spodaj grob kralja Davida; pač pa pusté, da se zgornji del — prava dvorana sv. večerje — obišče, ako se dá dober bakšiš.

Poglejmo, kakšna je ta dvorana?

V pritličju je prostor, kjer je Gospod apostolom umival noge; precej zraven pa po trditvi turški — grob Davidov. V ta prostora pod smrtno kaznijo ne sme stopiti krščanska noga. Idimo po 24. stopnicah, pa pridemo zgoraj v dvorano zadnje večerje.

Ta prostor je dolg 14, širok pa 9 metrov. Gotičen obok se vspenja nad njim, ki ga na sredi nosita dva močna stebra ter delita dvorano v dve ladiji, kakor to vidimo pri nekaterih cerkvah. Na severni strani je veliko okno, zaprto z močno pregrado; skozi njo se vidi niže vzvišen s prti pregrnjen, zgoraj kakor naše strehe, napravljen grob — baje grob Davida kralja.

Dasi nam je ta kraj tako svet, vendar ne smeš tu poklekati, ne očitno moliti; to bi žalilo Turke. Vendar pa ti nihče ne brani, da se vsaj za trenutek zbereš ter zase tiho moliš „Očenaš“ in „Češčenamarijo“, da zadobiš popoln odpustek.

Zapustivši to dvorano gremo po ulici na levo, pa stojimo brž pred novo cerkvijo „dormitio“ — zaspanje (smrt) Marije Device.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Radovica 1. sept. — Raznotero. — K zadnjemu poročilu o zlati maši preč. g. Petra Režeka naj postavimo tudi to zanimivost, da se je pričakovalo k slavnosti preč. g. zlatomašnika o. Bernarda Vovk, vpok. c. kr. gimn. ravnatelja, sedaj živečega v Brežicah. Bil je namreč on slavnostni pridigar ob novi maši g. Režeka. Žal, da se radi oddaljenosti častitljivi zlatomašnik Vovk ni mogel vdeležiti zlate maše svojega učenca Režeka. Gotovo redek slučaj. — Zlatoporočencev sin župnik Režek pa je bil že namenjen na pot iz Amerike v domovino, a ga je zadržala bolezen. Čestital je brzojavno iz Houghtona v Michiganu. — Več gostov svetnega stanu je dospelo še drugi dan. G. zlatomašnik je obiskal še rojstno vas, svoje znanke, opravil zanje doma in pri fari sv. maše ter se koncem avgusta vrnil v Litijo. Bog nam ohrani častitega rojaka. — Naš g. župnik Novak se je pridružil Jeruzalemskim romarjem ter odrinil z metliškim g. kapelanom Natlačenom v ponedeljek proti Ljubljani. Čujemo, da je šel i Suhorski g. župnik Pavlovčič. Tako je i Belokrajna zastopana. — Letina kaže pri nas zelo slabo. Žito je veliko slabše vspelo, kakor prejšnja leta in kakor je obetalo v začetku poletja. Vina bo letos bore malo. Izpolnil se je stari pregovor: „Česar imaš največ, varčuj; kajti kmalu ti bo zmanjkalo.“ Lansko leto nismo vedeli kam z vinom in ga dajali za vsako ceno, samo da smo ga spravili v denar. Lansko jesen je bila cena vina litru 16 vinarjev; sedaj ga pa prodajajo tisti, ki ga še imajo, po 54 vinarjev in še dražje. Vinogradi so zelo vničeni od strupene rose in toče. Tudi koruzi je naredila toča mnogo škode. Edino krompir in zelje obetata več boljšega sadu kot prejšnje leto. Lepega tihega dežja še ni bilo letos o pravem času. Hude plohe so nam veliko otave vničile in razdrle ceste in poljska pota.

Iz Šmarjete. — Redka slovesnost. — Istodobno s praznovanjem 80 letnice rojstva našega presvetlega cesarja obhajal je enako izredno slavnost tudi obče spoštovan, kot kremen značaj in vrl narodnjak daleč naokoli znani oče Jože Zalokar iz Vinice 4. Oče Zalokar je pač mož, katerega od blizo in daleč vsak, ki ga le količkaj pozna, visoko čišla in spoštuje. To naklonjenost si je osiveli mož pridobil v prvi vrsti s svojim neomahljivim, trdnim značajem kakor tudi s svojo sočutno dobrotljivostjo in postrežljivostjo. V znak vdanosti in hvaležnosti se je zbralo 18. avgusta več njegovih otrok, vnukov in prijateljev v gostoljubni njegovi hiši. Bivši šentpeterski župan g. Florjančič je napil v zbranih besedah dobrohotnemu starčku, želeč mu še mnogo mnogo zdravih, srečnih in zadovoljnih let! Opisal mu je tudi njegovo starost v različnih časovnih merah ter mu konečno poklonil v znamenje prijateljstva in naklonjenosti prav lično diplomu. Oče Zalokar je bil na svoj rojstni dan star 149,299,200.000 trenutkov. — Prav iz srca želimo tudi mi, njegovi soobčani, blagemu možu, naj ga ohrani dobri Stvarnik čilega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja!

Prijatelji.

Domače novice.

Duhovske vesti. Umeščen je na župnijo Mirno peč č. g. Anton Zoré ter jo je nastopil koncem avgusta. — Upravitelj č. g. Leopold Kolbezen gre v isti lastnosti na župnijo Godovič. V Mirno peč za kapelana pride č. g. J. Sever iz Št. Jerneja. — Za župnijo Sv. Križ pri Litiji je prezentovan č. g. Lovro Lah, župnik na Gori pri Idriji.

Dva obiska. Dne 28. avg. dospel je v naše mesto — pridši iz Brežic — preč. g. general vesoljnega frančiškanskega reda p. Dionizij Schuler. Prišel je iz Rima na vizitacijo vseh samostanov provincije sv. Križa. Tukajšnji č. oo. frančiškani so visokega dostojanstvenika sprejeli med zvonjenjem s predpisanimi obredi. Dne 30. avg. se je podal v Ljubljano, kjer se je 7. sept. vršil generalni kapitelj. Za provincijala je izvoljen P. Angelus Mlejnik iz Kamnika; kustos: P. Placidus Fabiani iz Ljubljane; definitorji: P. Filip Perc iz Maribora, P. Gothard Podgoršek iz Novega mesta, P. Matevž Vidmar iz Kamnika in P. Avg. Čampa iz Viča. — Dne 24. avg. pa je obiskal urednika „Dol. Novic“ č. g. Viljem Köster, rektor kat. nižje gimnazije v Hambornu na Porenjskem. Temu gospodu je izročeno dušno pastirstvo Slovencev, bivajočih v župnji Hamborn. V to svrhu se je naučil slovenščine, katero obvladuje v besedi in pismu. Poleg slovenske službe božje, vodi našim rojakom društvo sv. Barbare, uči društvenike petja in jih vežba za gledališne predstave. — Obiskal je na Slovenskem več sorodnikov

svojih društvnikov. O Slovencih se je zelo pohvalno izrazil. V hambornski župniji jih on šteje samo odrasčenih okrog 1500. V vsem premogarskem okraju pa jih ceni na 20.000. — Rektor Köster se je pridružil slovenskim romarjem v Jeruzalem.

Osebnosti. Na tukajšnjo gimnazijo pridejo: prov. gimn. učitelj v Kočevju Ivan Polovič za pravega gimn. učitelja in suplent v Ljubljani Rudolf Juznič za pravega gimn. učitelja, in g. Kunc iz ljubljanske realke.

Dekliška šola. Vpisovanje v 6. in 7. razred bo 16. in 17. septembra v Romeški hiši; 19. sept. sv. maša ob polu 10. uri in pričetek šolskega leta. Na tej nadaljevalni šoli se bo učilo nemščine eno uro več na teden v vsakem razredu kakor na drugih enakih šolah, da se učenke v nemščini tem temeljiteje prouče; poleg tega se proučuje v nemščini še prirodopis.

C. kr. gimnazija šteje dosedaj 295 učencev; prvi trije razredi imajo vspelednice. Do sedaj največje število.

Tukajšnje šole — razen meščanske — so 9. septb. začele šolsko leto s sv. mašo.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu avgustu 1910 je 214 strank vložilo 174.165 K 53 h, 248 strank vzdignilo 135.467 K 49 h, torej več vložilo 38.698 K 4 h; 17 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 28.300 K; 308 menic se je eskomptovalo za 140.428 K. Stanje vlog 3.578.112 K 40 h. Denarni promet 736.696 K 14 h. Vseh strank bilo je 1215. Vloge se obrestujejo po 4 1/4 %.

Cestne zadeve. Deželni odbor kranjski razpisuje zgradbo cest Stari trg-Kot-Lužčice, Predgrad-Dol, Dol-Prelesje-Kot, Čeplje-Zagodec-Predgrad in Čeplje-Vimol-Vrtače v črnomaljskem okraju, v novomeškem pa preložitve ceste Novomesto-Belacerkev.

Izpremembra poštne okrajev. Vasi: Grm, Jurna vas, Koroška vas, Konec, Mihovec, Podmihovec, Pristava in pa Vinja vas, ki so doslej spadale v poštni okraj Kandija, so odsihmal zopet v poštnem okraju Novo mesto. — K nedavno tega novoustanovljenemu c. kr. poštnemu uradu v Dragatušu spadajo naslednje vasi: Črešnjevce, Knežina, Lahinja, Narajec (Mali in Veliki), Obrh, Belčevrh, Zapodje, Pusti gradac, Tanča gora, Breznik, Dragovanja vas, Golek, Kvasica, Podlog, Sela pri Goleku, Finke, Suhor (Dolenji in Gorenji), Butoraj, Brdarci in Šipek, spadajoče doslej k trem drugim c. kr. poštnim uradom.

Volivni imenik je na magistratu razporejen za občino upogled do 14. sept. Posebno neobdačenci naj pogledajo, če so upisani.

Smrtna kosa. V Kandiji je na Mali Šmarn umrl abiturient Alojzij Petrič. Pogreb je bil danes na šmihelsko pokopališče. N. p. v m.!

Smrtna kosa je v Ameriki pokosila v Bridgeportu Oh. Marijo Kašca roj. Mirtič, staro 40 let, doma iz Jame pri Žužemberku. — V Jolietu pa se je smrtno ponesrečil v jeklarni 13. avg. Karol Vesel, doma iz Malega Podljudna št. 6, fara Šmihel pri Novem mestu.

Bolnišnica Usmiljenih bratov v Kandiji. Od mesca julija ostalo 78; v avgustu sprejetih 152, skupaj 230. Od teh je zapustilo bolnico ozdravljenih 102, zboljšanih 35, neozdravljenih 13, umrlo 2, ostalo v oskrbi 78, vsota oskrbovalnih dni 2494.

Izpred porote novomeške. Dne 29. avg. je bil Alojzij Wolf iz Hornberga radi uboja, ker je zagnal kočarju Maurinu kamen v sence in je ta vsled tega na mestu umrl, obsojen na 3 leta težke ječe. — Dne 30. avg. pa je bila bivša poštarica v Suhoru Chohola obtožbe oproščena.

Pri ljubljanski poroti je bil Fran Hladnik glede poskušane zastrupljenja svoje matere Hamerlic v Logatcu oproščen, pač pa radi goljufige obsojen na 7 mesecev ječe. Njegova žena je bila oproščena. — Pri drugi obravnavi je bil na zatožni klopi J. Martinjak radi umora svoje žene v Mostah pri Jesenicah. Tajil je, a bil je obsojen v smrt na vešalah.

Nesreče. V nedeljo je posestnik Krevs Jožef hotel iti na voz ter vtaknil nogo v kolo; isti trenotek so konji potegnili ter si na ta način zlomil nogo. Sedaj je v bolnici v Kandiji. — Mohar Blaž iz Stare Cerkve si je zlomil tudi nogo, ter je sedaj v bolnici v Kandiji. — V roko se je vrezal z glaževino neki Colarič Anton.

Nesreča. V nedeljo 28. avg. dopoldne se je peljal g. okrajni nadzornik Turk po uradnih opravilih iz Šempetra pri Novem mestu. Vrnivši se nazaj se je hotel pred Košakovo gostilno s kolesom izogniti vozniku, ki mu je prišel nasproti ter tako nesrečno s kolesom vred padel, da si je zlomil kost v stegnu. G. nadzornika so pripeljali na njegov dom. Zdaj se zdravi v bolnišnici usmiljenih bratov.

Gospodarske drobtine.

— V kmetijsko šolo na Grmu se sprejemajo tudi vnanji učenci, ki stanujejo v bližnji okolici šole. Priporočamo zaradi tega posebno našim bližnjim okoličanom, da pošiljajo svoje ukaželjne in za dom namenjene sinove v to šolo, ki po svoji sedanjí uredbi ustreza vsem potrebam naših gospodarjev. Zlasti zimska šola, ki traja od novembra do konca marca, je kaj pripravna za mladeniče iz bližnje okolice. Kdor želi pa svojega sina v zavodu imeti, naj se oglasi do 15. septembra pri ravnateljstvu šole in naj prosi za deželni štipendij. Za letno in za zimsko šolo se je oglasiti zadnji čas do 15. septembra t. l.

— Pot v Trško goro je v silno slabem stanju, ne samo na gori, ampak tudi proti Sevnem. Pot je po zadnji nevihti tako izdrta, da je prava muka za živino voziti po njej. Nujno je treba, da se popravi. V prvi vrsti je treba, da se gane županstvo, treba je pa tudi, da bi posestniki ondotnih vinogradov kaj storili, da se pot popravi. Po našem mnenju naj prične županstvo in naj s pomočjo prizadetih posestnikov pot tako popravi, da bo mogoče po njej voziti.

— 2000 kron se bo razdelilo na dan goveje, prasičje in perutninarske razstave na premijah. Vzroka dovolj, da se pogajamo za razpisana darila in da pripeljemo v enem in drugem oddelku dosti živali na ogled. Za govejo živino se bo razdelilo 50 premij, za prasičje 40 premij in za perutnino 35 premij, skupaj 125 premij. Najvišja premija znaša 70 K, najnižja 10 K in najnižja pri perutnini 5 K. Kdor ima kaj lepih živali v enem ali drugem oddelku, naj jih razstavi in naj se priklasi takoj pri kmetijski podružnici v Novem mestu.

— Živinorejska zadruga za novomeško okolico je že pričela s svojim delovanjem. Zadnje dni je prosila za 7 subvencijskih bikov, da se razdele po novomeški okolici. Dosedaj je priredila shode živinorejcev v Stopičah, v Št. Petru in v Prečni.

— Perutninarska razstava v Kandiji. O priliki goveje in prasičje razstave dne 19. t. m. se priredi v Kandiji tudi perutninarska razstava, ki bo trajala dva dni in sicer v nedeljo 18. t. m. in v ponedeljek 19. t. m. V nedeljo 18. t. m. ob 8. uri zjutraj je otvoritev te razstave. Razstava bo tega dne celi dan obiskovalcem odprta do 6. zvečer proti 20 h vstopnini za osebo. V razstavo je perutnino postaviti že v soboto 17. t. m. popoldne. Perutnino potrebno strežbo in krmljenje bo skrbel razstaven odbor. Perutnino (kokoši, race, gosi, purane) je razstaviti v ličnih kurnikih in sprejema prigrasila do 15. septembra tudi kmetijska podružnica v Novem mestu.

— Prasičja razstava v Kandiji. Kdor se še ni prigrasil za razstavo, pa želi razstaviti svoje plemene prasiče (mrjasci, plemene svinje), lahko to stori še do 15. t. m., ker se potrebni prostori lahko še prirede. Nujno opozarjamo naše gospodarje, da pokažejo pri tej priliki, kako velevažna je ta panoga za naše kraje in koliko smo dosedaj dosegli z izboljšanjem domačih prasičev. Kdor ima kaj lepih živali, naj jih razstavi! Zadnji čas, da se tudi Dolenjci ganemo!

— Oddaja eraričnih plemenskih kobil. Ministrstvo za domobrambo je sklenilo, da bode v naprej brezplačno plemenske kobile le na ta način oddajalo, da se bodo plemenske kobile od konjerejev za ceno 700 do 800 kron nakupovale ter zopet pri prodajalcu v reji pustile. Kobile, katerih rod po arabskem, angleškem ali lipicanskem žrebcu mora biti dokazan po spuščalnem listu, morajo imeti starost 3 in pol do 7 let ter morajo meriti v vihru najmanj 161 cm. Vsak konjerejec, kateri želi svojo kobilu ministrstvu za domobrambo prodati in zopet za njo prositi, mora dotično prošnjo najkasneje do 15. septembra 1910, kolekovano s kolekom za 1 krono vposlati na pristojno c. kr. okrajno glavarstvo. Vse tiste kobile, katere bodo konjerejci do tega dne naznanili, se drugo leto t. j. leta 1911 od pristojne komisije pregledajo.

— Nakup konj za vojaštvo in plemenskih kobil po ministrstvu za domobrambo. Dne 16. septembra t. l. ob dveh popoldne bode v Veliki Loki na Dolenjskem in dne 17. sept. t. l. ob osmih v Št. Jerneju na Dolenjskem uradovala vojaška komisija, da nakupi za vojaštvo sposobne konje. Na pregled naj se pripeljejo konji ali kobile, kateri so sposobni za vožnjo, ježo in prenašanje tovorov. Za nakupljene konje, katerih rod se dokaže, dobi prodajalec razun remontne cene, še darilo c. kr. ministerstva za kmetijstvo v znesku do 100 K. Dne 17. septembra ob osmih se bodo v Št. Jerneju nakupovale tudi plemenske kobile, ter od dajale zopet prodajalcem v rejo. Kobile morajo biti v starosti 3 in pol do 7 let, visoke najmanj 161 cm, in morajo po spuščalnem listu imeti dokazan rod po arabskem, angleškem ali lipicanskem žrebcu.

Raznoterosti.

Književno obvestilo. Koncem avgusta 1910 je izšlo „Dopolnilo civilno-pravnim zakonom za leto 1906—1910“. Urednik dr. Volčič pravi v svojem predgovoru: Po letu 1906, ob katerega koncu je izšel IV. zvezek „Pravnikove zbirke“, so se nekateri predpisi dotične snovi premenili, premnogi po odločbah vrhovnih sodišč pojasnili ter so se v rečeni knjigi našli še nekateri moteči tiskovni pogrški. Dasi je od vsega natasa knjige preostalo le še malo nad dvesto izvodov, vendar pri naših razmerah ni upati, da se skoro zvedejo, še manj pa, da se more v doglednem času izdati njen drugi natis. Zato sem v soglasju z društvom „Pravnik“ uredil dopolnilo, ki naj knjigo z drugimi objavami vred, ki jih je društvo medtem izdalo — (nova odvetniška tarifa, jezikovni zakon za Dalmacijo) — popolni po sedanjem stanju v vseh zgoraj označenih ozirih. Novi kupci „Civilnopravnih zakonov“ dobe „dopolnilo“ in medtem izišle omenjene objave vezane v eni knjigi, drugi si jih lahko nabavijo posebej, upam, da vsem nadomeste novo izdajo navedenega IV. zv. zbirke. — Dostavljamo, da je v „Dopolnilu“ krog 200 novih odločeb vrhovnega sodišča. Dopolnilo se za ceno 1 K 20 vin. dobiva po vseh knjigarnah in pri uredniku, dobi pa je brezplačno, kedor pri uredniku samem na novo naroči Pravnikove zbirke IV. zvezek (Civilnopravne zakone za 8 K), ali V. zvezek (zemljiškoknjižne zakone za 6 K), ali VI. zvezek (Predpisi o nespornem sodstvu za 7 K); pridejati se mora k tem kupninam samo 6 h za poštnino.

* Slovestveno. Zdi se nam da smo zadnjič nekoliko premalo izpregovorili o „Zlati knjigi“ v našem listu, zato hočemo to danes nadomestiti. „Zlata knjiga“ je spisana v prvi vrsti za našo mladeniško organizacijo, za slovenske Orle; toda videti je, da pisatelj ni imel pred očmi samo Orlov ampak slovenskega mladeniča sploh. Z „Zlato knjigo“ je dal g. Terseglav slovenskemu mladeniču v roke nekaj „Vademecum“ za življenje. Vse kar potrebuje mladenič v svojem življenju, da postane veren, značajan slovenski mož, vse to najde v tej res zlati knjigi. V devetih poglavjih so rešena vsa življenska vprašanja slovenskega mladeniča, kratko toda jedrnato, globoko premišljeno. Orel naj spoštuje in dejansko ljubi Boga, ljudstvo, neomadeževano življenje, ljubi naj tudi nasprotnika, mu pomaga v vsaki potrebi in stiski, ga brani proti neopravičenim napadom in obrekovanju, skuša na pravo pot spraviti in zanj iskreno in odkritosrčno moli, preganja naj pa z vso odločnostjo delo sovražnikov Kristusove vere, Cerkve in duhovščine. Najbolj mora Orel spoštovati slovensko ženo in mater, biti pravi vitez v mišljenju in življenju; ogibati se mora v narodnem oziru mlačnosti in sovraštva do drugih narodov, skrbeti mora tudi za telesno zdravje, biti usmiljen do revežev in trpinov. Izbrana vrsta najlepših navkov za pošteno, krščansko življenje. In da ima mladenič tudi živ zgled, kako mu je ljubiti Boga in domovino, ima takoj v začetku berilo iz knjige Makabejcev o njihovih bojih za čast božjo in ljudstva srečo, k sklepu pa nekaj odlomkov iz spisov slovenskega škofa Slomška. Tako ima slovenski mladenič v „Zlati knjigi“ res najboljši kazipot najboljšega vodnika za na pot v življenje, katero je dandanes polno bojev in napadov od najrazličnejših strani. Če bo segel vsak mladenič po tej knjigi, jo dobro preštudiral in si tudi po njegovih naukih vraval svoje življenje, potem bode naš narod v kratkem res eden prvih narodov na svetu, naše ljudstvo povsod spoštovano. Naj bi ne bilo slovenskega mladeniča, ki ne bi imel te knjige.

Listnica uredništva:

Škocijan: Za to številko prepozno.

Loterijske številke.

TRST,	27. avgusta	3	79	56	40	34
GRADEC,	3. septembra	26	86	83	80	46

Letnik 1911

naše „Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodajalni „Katol. tisk. društva“ dalje v trgovini Ant. Krisper, Vaso Petrič in Iv. Korenčan; v Trstu: prodajalna „Katoliško tisk. društva“. — Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si vsiljevati drugih pratik.

Dražbeni oklic.

E 339/10

7

Po zahtevanju „Hranilnice in posojilnice“ v Kandiji, zastopane po dr. Vladimir Žitku, odvetniku v Novem mestu, bo dne 13. septembra 1910 dopoldne ob 10. uri tusodno izba št. 6 dražba zemljišč vloga št. 494 in 60 kat. občine Češence (hiša z gospodarskimi poslopji v Jelšah, 4 njive, 2 vinogradni, 1 gozdna parcela, en vrt, ena košenica in en pašnik) s pritlikino vred, ki se stoji iz enega teleta, 2 čebrič in enega ploha, stiskalnice.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost zemljišča vloga št. 60 na 6963 K, in zemljišča vloga št. 494 na 700 K, pritliklina na 68 K, skupaj 7731 K in po odbitku pri zemljiščih vknjiženih dosmrtnih pravic na stanovanje, živež oziroma živežni namestek in vžitek, cenjenih na 4255 K, pa na 3476 K.

Najmanjši ponudek znaša za zemljišče vloga št. 60 s pritlikino 4688 K in na zemljišče vloga št. 494 na 467 K; pod tema zneskoma se ne prodaja.

Dražbene pogoje, ki se odobré, in listine, ki se tičejo nepremičnin, (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji soba št. 5 med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjenega sodišča niti ne imenujejo tej v sodnem okraju stanujočega pooblaščenca za vroče.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem, oddelek II.,

dne 3. avgusta 1910.

(194)

Anton Stroj, tovarnar sukna - -

Žapuže-Begunje, Gorenjsko.

Priporočam svoje sukno iz fine ovčje volne — po tovarniških cenah. Na zahtevo pošiljam tudi vzorce. 195-3-1

Na prodaj je:

I.

180-2-2

Posestvo na Pristavi hiš. št. 7, sodnega okraja Krškega, z zidanim in z opeko kritim hišnim in gospodarskim poslopjem. Hiša stoji tik ceste, koja pelje iz Kostanjevice na Krško, in je zelo pripravna za krčmo in trgovino. Posestvo obseza 6 ha, 71 a, 94 m² njiv; 1 ha, 10 a, 67 m² travnikov; 4 ha, 10 a, 48 m² gozdov; 26 a, 91 m² vinogradov, in 79 a, 7² pašnikov.

II.

181-2-2

Posestvo na Šutni, hiš. št. 1, pri Sv. Križu, sodnega okraja Kostanjeviškega, z zidanim in z opeko kritim hišnim in gospodarskim poslopjem, z mlinom na štiri tečaje in stopami. Zelo pripravno tudi za žago, ker vode nikoli ne zmanjka. Hiša leži tik ceste, koja pelja iz Sv. Križa v Buševčas. Posestvo obseza 2 ha, 46 a, 62 m² njiv, 37 a, 23 m² travnikov; 3 ha, 83 a, 29 m² gozdov; 59 a, 64 m² pašnikov in 44 a, 1 m² vrta.

Več se poizve pri lastniku Janezu Tršeliču, posestniku na Šutni, hiš. št. 1, pošta Sv. Križ pri Kostanjevici (Dolenjsko).

Posestvo na prodaj.

Lepa hiša na Glavnem trgu št. 48 v Višnjigori (Dolenjsko), dve njivi in gozd. 163-3-3

Na prodaj je dobro, lepo

182-2-2

posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem,

okoli hiše velik sadni vrt, voda pri hiši, okoli doma 7 velikih njiv, več dobrih travnikov, vse sladko seno, da se lahko dosti živine redi, prav ugodno za živinorejce; v hiši stoji tudi dobro urejena in obiskovana prodajalnica, blizu cerkve, edina v tej fari. — Vse to se proda, ker ima lastnik drug obrt, kateri mu je boljše znan. Proda se skupaj, ali pa samo posestvo za sebe.

Več pove in odpiše posestnik

Josef Kurent, Prevorje, Post Pilštajn pri Kozjem, Štajersko.

Mlado in cvetoče,
zdravo in veselo

nemore ostati nobeno deklet in nobena gospodinja, katera se mora mučiti leta in leta v kuhinji in v gospodinjstvu pri pranju in umivanju s slabim milom. — Pri porabi

Schicht-ovega
mila

se varuje roke in doseže hitro, brez truda in napora snežno belo perilo.

V najem ali na prodaj.

Radi preselitve se odda takoj v najem ali tudi proda lepo posestvo, obstoječe iz njiv, gozda, travnika in lepega vrta. Hiša stoji tik glavne ceste nasproti nove cerkve. V hiši se nahaja gostilna in trafika, lahko se napravi tudi prodajalna, ker v bližini ni nobene.

201-3-1

Več se izve v Prečni št. 25 pri Rudolfovem.

Gab. Höfner, kapelnik v Rudolfovem

se uljudno priporoča kot učitelj glasbe na glasoviru, vseh godalih in pihalih, v glasbeni teoriji, harmoniji in kontrapunktu. Poučevati prične s 1. oktobrom, na zahtevo tudi na domu. 202-2-1

Slovensko podjetje!

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg št. 22 in 23.

Tiskana in tkana bombaževina

Bela in rjava kotonina (4-12-9)

Domače in angleško sukno

Francoska svila

Modno blago iz prvih tvornic

Najboljše češko platno

Popolne opreme za neveste

Oprave za hotele in stanovanja

Največja zaloga preprog

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Hiša na prodaj.

Hiša leži zraven kolodvora v Novem mestu in ima prostora za tri stranke. Zraven spada eno oralo njive, lep sadni vrt in travnik in vse gospodarsko poslopje. Cena ugodna. Polovica se plača takoj, druga polovica na obroke. — Natančneje pri

Martinu Rozman — Novomesto št. 244. 193

Ker izdelujem le podplate, plačujem goveje kože, težke nad 40 kil, do preklica

po K 1.30.

191-3-1

Hočevar — Rudolfovo.

V graščini (Breitenau) Zalog pri Rudolfovem je

večja množina letošnjega sena

najboljše vrste, na prodaj. — Vprašanja sprejema oskrbnništvo graščine Breitenau. 192

Posestvo na prodaj.

Poslopje v dobrem stanu. Lep sadni vrt, njive, travnik, gozd in vinograd, nov nasad. Vse okoli doma. Cena 6000 kron. — Več se izve pri Fran Prijatelju v Tržišču (Dolenjsko). 196 2-1

Posestvo na prodaj

pet minut od farne cerkve v Št. Janžu na Dolenjskem, kjer je tudi štirirazredna ljudska šola, v bližini cvetoč rudokop, pol ure od železniške postaje, je na prodaj 17 oralov obsegajoče posestvo, gozd, nov vinograd, njive in travniki, vse v neposredni bližini nove hiše in vsega potrebnega gospodarskega poslopja. Pri posloju je tudi vse potrebno gospodarsko orodje in hišna oprava, goveja živina in svinje. Cena samo 14.000 kron. Plačilni pogoji zelo ugodni. Povprašaj naj se do konca t. m. pri županstvu v Št. Janžu na Dolenjskem. 205

Na prodaj je hiša.

199

Zraven je klet, kašča in vodnjak ter nekoliko polja in mali travnik v Vinjivasi št. 36, župnija Podgrad. — Več se izve pri Janezu Jeriček, Pristava št. 16, župnija Podgrad pri Novem mestu.

Šolske knjige in vse šolske potrebščine

se dobijo v knjigarnah J. Krajec nasl. in Urb. Horvat v Novem mestu.

Gostilna je za oddati v najem

s 1. novembrom na prometni karlovški cesti v Metliki. — Izve se pri J. Hrehoriču, posestniku v Metliki. 198-2-1

Krompir, jabolka, vino in žganje

v večjih množinah ima na prodaj graščina Struga pošta Št. Peter. 200-3-1

Proda se iz proste roke

takoj lepo posestvo

v Gotni vasi z vsem gospodarskim poslopjem, v dobrem stanju, zavarovano za 8300 K, mrva in detelja pa za 1200 K. Vse zemljišče obstoječe iz okoli 40 mernikov posetve, 9 oralov gozda, sadnega vrta in košenice je vse zraven hiše. Natančneje pojasnila daje g. Josip Mogolič v Novem mestu, Glavni trg 89. 183-3-2

Franc Vodnik & Radoslav Ažman

podobarja in pozlatarja v Rudolfovem

se prav toplo priporočata preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v cenjena naročila za izvrševanje vsakovrstnih umetniško izdelanih

lesenih oltarjev, lec, krstnih kamnov, jasic, križevih potov v relifu, kipov svetnikov od lesa, kamna, gipsa itd.

Tudi stara cerkvena dela se strokovno in po zmernih cenah popravljajo in prenavljajo. 190-0-2

Malo rabljena lepa kočija

za dva uprežena konja, je naprodaj

pri Antonu Medvedu v Novem mestu. (177-3-3)

Išče se deklico

179-3-3

poštenih starišev, da ima veselje do trgovine in domačega opravila, zmožna v računstvu, od 14 do 16 let stara. Nastop takoj. — Natančneje pojasnila se zvedo v Št. Jerneju št. 58.

V Kandiji h. št. 9 se odda s 1. novembrom t. l.

prazna soba v I. nadstropji,

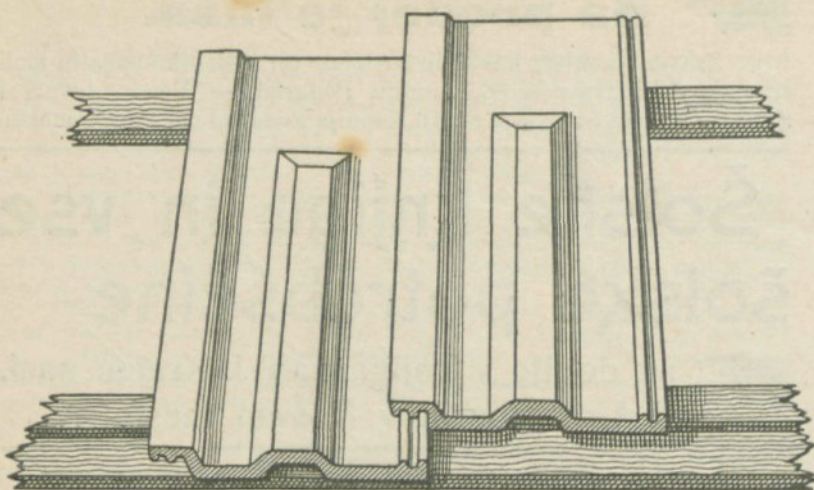
kjer je sedaj občinska pisarna.

204

Nova uprega

obstoječa iz koleselna (naraven jesenov les) freiaxs, in kobilca kostanjeve barve, 4 leta stara, se proda iz proste roke. 203-2-1

Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo Dol. Novic.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani
(22-24-15) **strešnik - zakrivač**

s poševno obvezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Popolnoma varno naložen denar

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem domu v Kandiji

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

$4\frac{3}{4}\%$ (7-0-16)

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.

Za hranilne vloge kakor za vse posojilnične obveznosti — jamči poleg rezervnega zaklada in deležev čez 2200 zadrugnikov z vsem svojim premoženjem. Iz tega se razvidi, da malokateri denarni zavod nudi tolike varnosti kakor kandijanska hranilnica.

Parna opekarna v Zalogu (Breitenau)

ima vedno v zalogi (14-0-14)

najboljši in najceneji opeko vsake vrste.

Naročila in vprašanja sprejema oskrbnništvo graščine Zalog (Breitenau) pri Rudolfovem.

Sabol, koprivna voda za lase.

137-6-6

Priznано najbolje, edino naravno sredstvo za gojenje las, za odstranitev prhljaja, proti izpadanju las in za pospeševanje lasne rasti. — Edino pristno s tvrdko edinega izdelovatelja:

Friedr. Eiermann, Wien, Pforzheim & Basel.

Zaloga pri brivcu g. Ferd. Buk-u v Rudolfovem,
v Mramor-jevi hiši.

Hiša z vrtom

je na prodaj iz proste roke, pet minut od Kostanjevice oddaljena. Hiša je po najnovejšem sistemu novo sezidana, pri cesti, ki pelje proti hrvaški meji. S 5. prostranimi sobami in dvorano, obokano kletjo in prostrano kuhinjo. Hiša je sposobna za vsako obrt, gostilno, prodajalno itd. Plačilni pogoji so ugodni. Cena po dogovoru.

Emil Longo,

172-3-3

Malo Mraševo št. 25 pri Kostanjevici (Dolenjsko).

Kr. šol. svet v Orehovici pri Št. Jerneju

ima na prodaj po nizki ceni

24 skoraj popolnoma novih mecesnovih šaluzij, dvodelnih

velikost 1 × 2 metra.

165-3-3

Večje število rabljenih stebričkov,

5—7 cm debelih iz mehkega lesa, kateri so se rabili pri neki zgradbi, se po ceni proda. — Vpraša se pri knez Auersperg-ovem gozdarskem uradu v Soteski, pošta Straža.

185-2-2

Keil-ov LAK

najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura)

— za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev

40 vin.

Novo mesto: J. Picek.

Črnomelj: Anton Zure.

Idrija: Val. Lapajne.

Kamnik: Ed. Hajek.

Kočevje: Franz Loy.

Kranj: Franc Dolenc.

Keil-ovo leščilo za pode 90 vin.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah,

ima vedno v zalogi tvrdka

Ljubljana: Leskovic & Meden.

Postojna: Anton Ditrich.

Skofja Loka: M. Žigon.

Zagorje: Rih. E. Mihelčič.

Radovljica: Oto Homann.

187-6-2